

CENY OGŁOSZEN
za wiersz milimetrów
przed 1 złoty, w tek-
ście 50 gr., za tekstami
45 gr. Ogłoszenia tabel-
aryczne 50 proc. a
awiatyczne 25 proc.
Drobne ogłosze-
nia po 10 groszy.
Na poszukujących pra-
cy 5 gr. za wyraz. Naj-
miej 1 zł.
Konto czekowe PKO
Warszawa 63.670.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.00
Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8 te-
lefon 4-97, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.
Konto czekowe PKO
Warszawa 63.670.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIEŁCIE, Kilińskiego 10, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-08; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIER-
CIE, ul. Paderewskiego 7, tel. nr. 97; CZELADŹ, Bynek Nr. 8; telefon 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki, telef. 10.

Nagły powrót Mac Donalda do Londynu.

**NIEPOROZUMIENIE W ŁONIE GABINETU BRYTYJSKIEGO. — LIBERALI GROŻĄ PRZEJ-
ŚCIEM DO OPOZYCJI.**

LONDYN, 11. 8. Nagły powrót Mac Donalda, który opuścił swą leżącą siedzibę Lossiemouth w Szkocji i przyjechał dziś do Londynu, jest przedmiotem ogólnego zainteresowania.

Dzienniki donoszą, że w łonie gabinetu angielskiego

panują nieporozumienia,

które zmusiły premiera do przerwania swego urlopu wypoczynkowego.

Minister spraw zagranicznych Henderson ma być wodzem opozycyjnej grupy członków gabinetu, która przeciwstawia się jakimkolwiek wiek zmniejszeniu wydatków na ubezpieczenia społeczne. Grupa ta reprezentuje punkt widzenia angielskich związków zawodowych, które uważają, że oszczędności w dziedzinie socjalnej doprowadzą do ogólnej niskiej stopy życiowej robotnika angielskiego.

„Daily Telegraph“ tłumaczy powrót Mac Donalda pewnym napięciem w związku z sytuacją finansowo-gospodarczą. Premier ma konferować dziś z kanclerzem Snowdenem i przedstawicielami banku angielskiego nad programem oszczędnościowym. W kołach robotniczych uwadniają się coraz wyraźniej opozycja przeciwko

redukcji zasiłków dla bezrobotnych.

Kierownictwo Labour Party będzie miało wiele trudności do przezwyciężenia na kongresie partyjnym, który ma się odbyć we wrześniu.

Z drugiej zaś strony lord Grey

KTO BĘDZIE MINISTREM OŚWIATY?

WARSZAWA, 11. 8. (wł.) Nominacja nowego ministra oświaty nastąpi prawdopodobnie w ciągu bieżącego tygodnia.

W kołach politycznych za najpoważniejszych kandydatów na to stanowisko w chwili obecnej uchodzą: poseł Jędrzejewicz, ks. wiceminister Żongolowicz, minister reform rolnych prof. Leon Kozłowski i prof. uniwersytetu lwowskiego sen. Ehrenkrentz.

Jak słychać kandydatura pana ministra Kozłowskiego na stanowisko ministra oświaty o tyle byłaby aktualna, gdyby obecnie już zapadła decyzja co do ewentualnej likwidacji ministerjum reform rolnych.

Czy jednak ta decyzja w chwili obecnej zostanie powzięta, trudno obecnie przewidzieć.

ALKA STRAŻNIKÓW Z SZAJKA PRZEMYTNIKÓW.

CZESTOCHOWA, 11. 8. Na terenie wsi Ługi straż graniczna przyłapała na gorącym uczynku szajkę złożoną z 10 przemytników. Przemytnicy zasypali strażników gradem kul, strażnicy odpowiadali ogniem. Podczas strzelaniny zabity został jeden z przemytników nazwiskiem Franciszek Pętkowski. Pozostałych 9 aresztowano. Niesli oni kilkadziesiąt kilogramów sacharyny.

dał do zrozumienia, że zarówno on jak i wielu innych liberałów nie będą mogli popierać nadal gabinetu Mac Donalda, o ile rząd nie przedsięwzięmie energicznych środków celem zapewnienia

równowagi budżetowej.

Stanowisko gabinetu Mac Donalda jest niezwykle trudne, ponieważ uzgodnienie postulatów lewicy robotniczej i liberałów jest niemal niepodobieństwem.

Pogłoski o pożyczce 50 milj. dolarów

Z ZABEZPIECZENIEM NA DODATEK MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO.

BERLIN, 11. 8. (wł.) W tutejszych kołach finansowych uporeczywie kursują pogłoski o rokowaniach toczących się jakoby między rządem polskim a grupą banków amerykańskich o pożyczkę 50 milj. dolarów z zabezpieczeniem na dochodach monopolu spirytusowego. Grupa byłaby pod zarządem polskim, finansowa

głównie przez banki Blair et Co i Malcolm et Co. Wspomniane banki reprezentuje niejaki p. Meissner, a inicjatorem całej sprawy ma być znany bankier kalifornijski Giannini.

Ministerjum skarbu kategorycznie zaprzecza tem pogłoskom.

Plan wycofania się Brianda z życia politycznego na rok

FLANDIN LUB TARDIEU NASTĘPCĄ BRIANDA.

PARYŻ, 11. 8. „Petit Parisien“ donosi, że stan zdrowia ministra Brianda, przebywającego od 10 dni w posiadłości wiejskiej Cocherel, jest już zupełnie dobry. Wszelkie ślady przemęczenia i przepracowania znikły.

Minister codziennie rozmawia z Quai d'Orsay, skąd informują go stale o sprawach bieżących. Z końcem miesiąca Briand powróci do Paryża, a we wrześniu reprezentować będzie Francję na sesji ligi narodów w Genewie.

W przeciwieństwie do tej wiadomości w kołach politycznych utrzymują, że Briand ostatecznie postanowił wyco-

fać się z życia politycznego, przynajmniej do przyszłych wyborów do parlamentu, które odbędą się w przyszłym roku.

Jego ustąpienie z Quai d'Orsay, jest zdaniem tych kół, tylko kwestją czasu, a w każdym razie w listopadzie Briand nie będzie już stał na czele ministerjum spraw zagranicznych. Narazie nie jest jeszcze rozstrzygnięta kwestja, czy ma on ustąpić jeszcze przed, czy dopiero po sesji ligi narodów.

Jako przypuszczalnych jego następców wymieniają obecnego ministra finansów lub b. premiera Tardieu.

Sowiety kokietują przemysł francuski

ZAMÓWIENIAMI ODBIERANEMI FIRMOM NIEMIECKIM.

PARYŻ, 11. 8. W tych dniach oczekiwany jest tu przyjazd z Moskwy specjalnej komisji w liczbie 7-miu członków, która ma na celu rozdzielenie zamówień wśród przemysłowców francuskich. Na czele komisji jest były komisarz ludowy finansów Piatakow.

W związku z przesileniem niemieckim, wiele zamówień, oddanych niemieckim firmom przemysłowym, nie może być wykonanych w terminie. Wobec tego komisarz handlu zagraniczne-

go Mikojan rozkazał wycofać szereg terminowych zamówień z Niemiec i przerzucić je do Francji.

Prócz powodów natury gospodarczej, postanowienie to ma na oku i cele dyplomatyczne. Oddanie Francji zamówień niemieckich ma na celu ułatwienie zabiegów ambasadora sowieckiego Dowgalewskiego w sprawie jaknajszybszego zawarcia korzystnego dla Sowietów traktatu handlowego sowiecko-francuskiego.

Rozwiązanie partji komunistycznej w Niemczech

PRZEDMIOTEM ROZWAŻAŃ RZĄDU RZESZY.

BERLIN, 11. 8. W kołach rządowych poważnie dyskutowane jest pytanie, czy wobec wzrastającej liczby aktów teroru nie byłoby wskazaniem rozwiązanie partji komunistycznej.

W łonie rządu Rzeszy myśl ta znajduje zwolenników, a mianowicie przede wszystkim ze względu na ogólną sytuację polityczną. Natomiast rząd pruski jest zdania, że

byłoby pociągnięciem fałszywym zaoszczędzenie komunistom trudności wewnątrz - partyjnych, powstałych w następstwie nieudanego udziału w rozstrzygnięciu ludowym.

Ponieważ rząd Rzeszy na własną rękę zakazu takiego wydać nie może, musi on być więc najpierw uzgodniony z rządami krajów Rzeszy.

TRZEJ SPRAWCY WŁAMANIA DO SKARBCA POCZTY ZNAJDUJĄ SIĘ JUŻ POD KLUCZEM.

WARSZAWA, 11. 8. (wł.) Energiczne śledztwo w sprawie wykrycia sprawców kradzieży w skarbcu poczty, prowadzone od pewnego czasu osobiście przez naczelnika urzędu śledczego, Sitkowskiego, dało wreszcie pozytywne rezultaty.

Jak pisaliśmy poprzednio, nie śledztwa prowadziły na prowincję. Na prowincji też aresztowano trzech sprawców włamania.

Siedzą oni pod kluczem. Nazwiska ich ze względu na dobro śledztwa ujawnić narazie nie możemy.

SAMOBÓJSTWO LWOWSKIEGO PRZEMYSŁOWCA.

LWÓW, 11. 8. We Lwowie odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru właściciel i dyrektor firmy „Superfosfat“, Karol Towarnicki.

Samobójca pozostawił list, zaadresowany do policji, podając jako powód rozstrój nerwowy. Z powodu kryzysu gospodarczego Towarnicki stracił cały swój majątek i znajdował się w ciężkich warunkach finansowych.

OBNIZENIE STOPY DYSKONTOWEJ PRZEZ BANK RZESZY.

BERLIN, 11. 8. Dziś po południu zbierze się wydział centralny Banku Rzeszy, by powziąć decyzję w sprawie obniżenia stopy dyskontowej z 15 na 10 i lombardowej z 20 na 15 proc.

POŻAR CERKIEWKI OD UDERZENIA PIORUNA.

LWÓW, 11. 8. W gminie Krasne, pow. Turka spłonęła onegdaj wieczorem wskutek uderzenia pioruna cerkiew drewniana. Straty wynoszą około 40.000 złotych.

KATASTROFA MOTOCYKLOWA POD KALISZEM.

KALISZ, 11. 8. Wczoraj o godz. 7-ej wieczorem jadący motocyklem dwaj lekarze kalisy dr. Piotrowski i dr. Godlewski ulegli pod Kaliszem katastrofie.

Jadący furmanką pewien wieśniak mimo sygnałów nie przeczekał aż motocykl przejedzie i skręcił wóz w poprzek szosy, zagradzając motocyklowi drogę. Ponieważ motocykl pędził bardzo szybko, nie udało się go zahamować.

Wskutek zderzenia obaj lekarze zostali wyrzuceni do przydrożnego rowu, doznając ciężkich obrażeń. Poza ogólnym potłuczeniem dr. Piotrowski jest ciężko ranny w głowę, a dr. Godlewski uległ złamaniu lewej nogi.

Obu lekarzy umieszczono w szpitalu w Kaliszu.

„BEZBOŻNICZY“ SOWIECCY KRADLI ORGANY Z KOŚCIOŁA.

MOSKWA, 11. 8. GPU. wpadło na ślad kradzieży wspaniałych organów kościoła katolickiego w Leningradzie.

Kradzieży dokonali członkowie ateistycznej organizacji „Bezbożnik“. Skradzione organy rozbrali na części i sprzedali.

Sprawa kradzieży wyszła na jaw wówczas, kiedy rząd sowiecki postanowił sprzedać te organy w Ameryce do jednego z katolickich kościołów.

Kto wygrał na loterii?

100.000 zł. na nr. 146519.
 50.000 na nr. 39191.
 20.000 zł. na nr. 14902.
 5.000 zł. na nr. 91291.
 3.000 zł. na nr. 135248.
 1.000 zł. na n-ry: 113199 149910
 18560 166223 172994.
 700 zł. na n-ry: 121782 198729
 41059 127124.
 500 zł. na n-ry: 20136 36609 64875
 145517 174212 181544 200132 207139.
 400 zł. na n-ry: 23229 27946 32294
 38743 59882 63013 116451 120591
 167087 184529 196152 207668.
 300 zł. na n-ry: 1075 3631 3343
 5164 7724 10698 13562 20333 32182
 35854 42977 44531 48727 50292 59406
 63903 70248 73621 81961 82317 84398
 91738 92160 94977 96058 112703
 120873 121651 124403 124966 136199
 137815 142191 145284 147449 163426
 164125 168819 171583 171890 178287
 184221 186700 186836 186858 187564
 192714 194717 194744 196546 196784
 197361 198652 199736.

NOWA NIEMIECKA PROWOKACJA POLSKI.

BERLIN, 11. 8. „Der Tag“ donosi, że na 22 września br. partja niemiecko-narodowa zwołała kongres do Gdańska. Na kongres ten przybędzie przewodniczący partji niemiecko-narodowej Hugenberg wraz z 500 delegatami.

ROBOTNICZY SOWIECCY ŻADAJĄ PRZYWRÓCENIA PRYWATNEGO HANDLU.

MOSKWA, 11. 8. W Moskwie odbyły się ostatnio demonstracje robotników, żądających przywrócenia prywatnego handlu artykułami spożywczymi.

Charakterystycznym objawem jest, że władze sowieckie nie przeszkadzają tym wiecom. Wobec tego, w Moskwie panuje przekonanie, że bliska jest chwila nowego zwrotu w polityce wewnętrznej Sowieców.

WYWIADOWCA PRZESZYTY DWIEMA KULAMI.

BORYSŁAW, 11. 8. Ubiegłej nocy o godz. 23.30 zamordowany został skrytobójczo Jakób Buksa, wywiadowca polityczny z komisariatu policji w Borysławiu.

Morderstwa dokonano obok domków robotniczych towarzystwa „Nafit“, gdy Buksa powracał z pracy do domu. Do Buksy oddano dwa strzały rewolwerowe, które ugodziły go w głowę, powodując natychmiastową śmierć.

Władze policyjne rozpoczęły natychmiastowe śledztwo. Buksa liczył 48 i osierocił żonę i dziecko.

NIEZDROWA CIEKAWOŚĆ KUPCA MONACHIJSKIEGO.

BERLIN, 11. 8. Kupiec monachijski Peter Kraft pociągnięty został do odpowiedzialności za niebywałe przestępstwo na tle obyczajności.

Przy pomocy drobnych ogłoszeń w gazetach w rubryce zaofiarowanych posiadacz kupiec zwabił do siebie młode dziewczęta, które mamili nadzieją dobrego zarobkowania w charakterze modelek i składania do poddawania się oglądzinom w stroju Ewy.

Pewna 16-letnia dziewczyna, zawleczona w nadziei uzyskania posady, zawiadomiła policję i rozpustnik, zerujący na niedoświadczeniu i nędzy dziewczęta, skazany został na 10 miesięcy więzienia.

REKLAMA
 JEST DZWIGNIĄ HANDLU!

Sejm pruski nie będzie rozwiązany

Plebiscyt pruski zakończył się dla jego inicjatorów fiaskiem zupełnie wyraźnym. Zamiast spodziewanych 13.45 milionów głosów, stanowiących połowę uprawnień do głosowania, a koniecznych dla rozwiązania sejmu pruskiego — zdołali oni uzyskać tylko 9.793.603 głosów, co stanowi około 37,1 procent uprawnień do głosowania. Tem samym sejm pruski obecnie rozwiązany nie będzie i przetrwa do końca normalnej swojej kadencji t. j. do wiosny 1932-go roku.

Partje biorące udział w plebiscycie pruskim spotkał jednak w dniu niedzielnym zawód jeszcze przykrzejszy, głosowanie niedzielne wykazało bowiem w porównaniu do ostatnich wrześniowych wyborów dość znaczny spadek głosów oddanych na te partje. Stronictwa, które swoich wyborców wzywały do wzięcia udziału w plebiscycie — t. j. niemiecy, narodowi, socjaliści narodowi, niemiecka partja ludowa, komunisti oraz pomniejsze ugrupowania prawicowe — uzyskały w Prusach we wrześniu 12 436.000 głosów łącznie — obecnie na ich wezwanie oddano za rozwiązanie sejmu pruskiego tylko 9.793.603 głosów.

Czem się to tłumaczy? Czy istotnie po plebiscycie niedzielnym można mówić o upadku w Prusach wpływów elementów skrajnych z prawa i z lewa — czy też należałoby wstrzymać się z ostateczną odpowiedzią na to pytanie aż do wiosny? Trzeźwa ocena sytuacji wskazywać się zdaje na to, iż raczej na drugą część tego pytania odpowiedziećby należało twierdząco.

Postulat natychmiastowego rozwiązania sejmu pruskiego był ze strony prawicy niemieckiej krokiem czysto demonstracyjnym, nie mającym nic wspólnego z realnymi wskazaniem politycznymi doby obecnej. Zagranicą zwłaszcza w Anglii i Francji zapowiedź tego plebiscytu wywołała wrażenie wprost ogromne. Na giełdzie londyńskiej kurs funta szterlinga załamał się, a łącznie z tem cały europejski rynek finansowy zastygł w oczekiwaniu na rezultat głosowania niedzielnego. Gdyby plebiscyt niedzielny dał dla prawicy wynik dodatni, wywołałoby to na całym świecie ogromne wrażenie i pociągnęłoby za sobą fatalne dla Niemiec konsekwencje gospodarcze. Łącznie z tem powstała prawdziwa konsternacja w szeregach niemieckiej partji ludowej, związanej bardzo ściśle z życiem gospodarczym Niemiec. Konsekwencyjnie gospodarczych zlekli się też wogóle ludzie rozsądniejsi i jeszcze trochę przytomni nawet wśród skrajnych partji niemieckich — i dlatego do urn wyborczych pomaszowało w niedzielę tylko 9.793.603 wyborców — zamiast spodziewanych 13 milionów. Co będzie na wiosnę podczas wyborów do sejmu pruskiego, kiedy stawka w całej tej grze będzie już znacznie mniejsza — niewiadomo.

Wszystko to razem jest nieumownie charakterystyczne dla wojującego dziś nacjonalizmu niemieckiego: mocny w słowach — tchórz, kiedy przychodzi do czynu; zdecydowany pozornie na wszystko, cofa się, kiedy chodzi o

ostateczne decyzje. Warto o tem pamiętać i przy ocenie wogóle najróżniejszych wybryków nacjonalistów niemieckich, a zwłaszcza przy wartościowaniu ich często tak zabójczo brzmiących pogródek. N.

Miljard złotych rocznych wydatków samorządowych w Polsce.

Prowadzona od r. 1926 statystyka wydatków i dochodów związków komunalnych pozwala nam ustalić na podstawie danych urzędowych faktyczną wysokość budżetów samorządowych. W r. 1927-28 wydatki wszystkich samorządów terytorjalnych, a więc gmin wiejskich, miast, powiatów i samorządów wojewódzkich (b. zabór pruski) wynosiły 872,2 milionów złotych, w r. 1928-9 powyżej 1,25 miljarda złotych, w r. 1929-30 miliard 145 milionów złotych, a na rok 1930-31 preliminowano sumę 1 miljarda 139 milionów, faktycznie jednak, wobec ogólnej sytuacji gospodarczej, nie przekroczą one 1 miljarda złotych. Najwyższy poziom osiągnęły wydatki samorządowe w r. 1928-29 dochodząc prawie do wysokości 1 miljarda 300 milionów złotych, ogólnie powiedzieć można, iż oscylują one około sumy 1 miljarda.

Wydatki zwyczajne samorządów wynosiły w r. 1927-8 — 627,5, w r. 1928-9 — 800,3, w r. 1929-30 — 838,7, w r. 1930-31 preliminowane były na sumę 848,4 miliona złotych. Gros pieniędzy idzie więc na zwyczajne wydatki, wynikające przede wszystkim z ogromu wymagań, jakie samorządom stawia władza państwowa.

Obliczenia przeprowadzone przez naczelnika wydziału, dr. Twerdochliba wykazały, iż państwo poruczyło samorządom aż 106 rodzajów zadań, ostatnio np. obowiązek dostarczania bezpłatnych mieszkań nauczycielom szkół powszechnych, względnie wyplacania im dodatku na mieszkanie, który to wydatek oceniany jest na sumę około 16 milionów złotych. W tych warunkach swobodą w wydatkach w budżecie zwyczajnym jest bardzo ograniczona, wydatki te są prosto częścią wydatków państwowych, figurujących w budżetach samorządowych.

Budżety nadzwyczajne, mające charakter inwestycyjny, wynosiły w r. 1927-8 około ćwierć miljarda złotych, w r. 1929-30-ym 300 milionów, a na rok

1930-31 preliminowano już tylko 290 milionów, faktyczne wydatki wynosiły, zapewne dużo mniej. Budżety te oparte były prawie w całości na pożyczkach, jak to widać z zestawienia, opublikowanego w „Małym Roczniku Statystycznym“ za rok 1931. Samorząd terytorjalny, podaje „Rocznik“, zaciągnął pożyczek w r. 1927-28 na sumę 230, w r. 1928-29 na sumę 402, a w r. 1929-30 już tylko na sumę 132 miliony złotych. Inwestycje samorządowe, głównie miejskie, dokonywane były zatem przy pomocy pożyczek, zaciągniętych w bankach państwowych, komunalnych, kasach oszczędności i zagranicą. Pożyczono nawet w instytucjach i u osób prywatnych, w latach 1927 — 1930 pożyczono na tej drodze 38 milionów złotych.

Główne pożyczki dawało państwo — 309 milj. zł. — i zagranica — 224 milj. zł. (okres 1927 — 30); z końcem roku budżetowego 1929-30 stan zadłużenia samorządów doszedł do wysokości 879 milionów złotych. Wobec tego, iż wydatki inwestycyjne przeznaczone były na szkoły, zdrowie publiczne, opiekę społeczną i środki komunikacyjne, a więc nie na cele ściśle gospodarcze, któreby po pewnym czasie zaczęły się rentować, spłata ich musi być dokonywana z normalnych dochodów, które, niestety, w dobie długotrwałego kryzysu stale maleją. Fakt ten powoduje trudności w polityce samorządów, które w latach 1927, 1928 i 1929, a więc w latach „tłustych“, zaciągnęły pożyczki, które trzeba spłacać w latach 1930 i 1931, a więc w latach „chudych“.

Wystarczy porównać tylko niektóre wydatki państwa i samorządów, ażeby przekonać się jak dalece samorzady w rzeczy państwo w jego działalności. W latach 1926 — 1929 wydały samorzady na szkolnictwo powszechne 270,4 milionów złotych (państwo wydało na ten cel 688,0 milj. zł.), na zdrowie publiczne wydały samorzady 357,5 (państwo 35 milj. zł.), na drogi wydały samorzady 512,8 (państwo 107,6 milj. zł.).

Budowa kanału Zagłębie -- Spytkowice

GIGANTYCZNY PLAN ROBÓT WODNYCH MINISTERJUM ROBÓT PUBLICZNYCH.

Ministerjum robót publicznych opracowało wielki program najpilniejszych robót wodnych. Plan ten przewiduje wykonanie robót na najbliższe 10-lecie, kosztem przeszło 650 milionów.

Olbrzymia ta suma zostanie obrócona na regulację rzek, budowę nowych portów oraz nowych dróg wodnych.

Z ogólnej sumy 650 milionów złotych roboty regulacyjne i ubezpieczające na rzekach polskich wyniosą około 200 milionów, roboty zaś, związane z budową nowych dróg

wodnych oraz portów, wyniosą 370 milionów.

Dział budowy nowych dróg wodnych podzielono na dwa 5-letnie okresy. W pierwszym z nich wykonana zostaną prace na sumę 80 milionów złotych, a w drugim na 283 miliony złotych.

W pierwszym okresie wykonana zostanie przedewszystkiem roboty na Wiśle, według projektu ustawy, o regulacji i użegłowaniu Wisły.

Następnie wykonany zostanie kanał Warta — Gopło, poźatem regulacja i użeglowanie Warty w b. Kongresówce, oraz regulacja Dolnego Dunajca, wraz z budową portu w Mościcach.

W okresie drugim ukończone będą roboty na Wiśle, oraz budowa na niej nowych portów. Następnie ukończony zostanie również kanał Warta — Gopło, oraz dalsza regulacja Warty w b. Kongresówce.

Poźatem wybudowany zostanie kanał Spytkowice — Zagłębie węglowe oraz przebudowane będą śluzy na górnej Noteci, jako pierwszy etap przebudowy drogi wodnej Wisła — Gopło.

Pokost szybko schnący, farby, lakiery i pendzle w najlepszych gatunkach po cenach najniższych poleca
SKŁAD APTECZNY S. MONETA
 DABROWA GÓRNICZA,
 ul. Król. Sobieskiego 29.

Spoleczeństwo Zagłębia domaga się rozwiązania organizacji endeckich.

PROTEST ORGANIZACJI IDEOWYCH I AKADEMICKICH PRZECIWKO DEPRAWACJI MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

W związku z wypadkami kieleckimi, zarząd kola pracy społeczno - politycznej im. marszałka Piłsudskiego w Sosnowcu — zwołał w piątek zebranie protestacyjne, na które zaprosił cały szereg organizacji, stojących na gruncie państwowym, jak: zw. pracy ob. ko biet, zw. legionistów, zw. strzelecki, klu by młodzieży polskiej im. marsz. Piłsudskiego, zw. podoficerów rezerwy, zw. nauczycielstwa polskiego i cały szereg osobistości ze świata społecznego i pedagogicznego.

Zebranie zagał prof. Nawrocki, który w krótkim przemówieniu dał wyraz trosce i przerażeniu, jakie ogarnąć musi każdego uczciwego polaka na wieść o metodach, do jakich uciekają się pewne stronnictwa w walce z rządem, wbrew najżywniejszym interesom państwa.

Z kolei do prezydium zaproszono pp.: dyr. Mazura, kierownika szkoły Gębickiego, p. Konieczkę i komisarza Almstaedta.

Referat, obrazujący metody endecji i obozu wielkiej Polski w walce z rządem i własnym państwem, wygłosił ze znakomitą swadą i znajomością rzeczy dyr. Mazur. Na szeroko zakreślonym tle historii, szczególnie historii lat ostatnich, rzucił prelegent ponury w swej treści obraz deprawowania najcenniejszego elementu narodowego, jakim jest młodzież.

Od smutnych wypadków, kiedy to młodzież akademicka obrzuciła błotem pierwszego prezydenta Rzplitej, śp. G. Narutowicza, do tragicznych w treści wypadków demoralizacji młodzieży szkół średnich w Kielcach — zauważyć można konsekwentną pracę żywiołów z pod znaków endecji, chcących zniszczyć w młodzieży, naszej przyszłości, pierwiastki najszlachetniejsze: bezinteresowny patriotyzm i obywatelską ofiarność.

Po referacie, przyjętym gorącymi oklaskami i słowami uznania, odczytano i przyjęto jednogłośnie rezolucję, następującej treści:

Zebrane organizacje społeczne, stojące na gruncie państwowym, po wysłuchaniu referatu — uchwalają:

„1) Od czasów powstania państwa polskiego, aż do chwili obecnej przejawia się w pewnym odłamie społeczeństwa złowrogi sabotaż wszystkiego, co robi się dla dobra państwa, a nie dla dobra partii, a to począwszy od bestjałskiego morderstwa pierwszego prezydenta Rzplitej, śp. G. Narutowicza, aż do wypadków w kieleckim gimnazjum, gdzie wśród młodzieży wykryto tajną organizację i bojówkę przeciwpaństwową.

2) Stwierdza się, że destrukcyjną te robotę prowadzi odłam społeczeństwa, grupujący się w Obozie Wielkiej Polski.

3) Organizacja ta nie poprzestała

jak widać, na starszym społeczeństwie, lecz rozciągnęła swą działalność przeciwpaństwową na młodzież uniwersytecką i rzuciła się na organizowanie tajnych bojówek wśród młodzieży szkolnej, jak to miało miejsce w ostatnich dniach w jednym z gimnazjów kieleckich.

Wnoszenie protestów przeciwko wciąganiu młodzieży szkolnej i organizowaniu bojówek przez OWP. wśród dzieci szkolnych — i ograniczenie się na protestach — byłoby bezskuteczne.

Zebrani przedstawiciele państwowej władzy zwracają się z apelem do rządu, aby rozwiązał organizację O. W. P. ze wszystkimi jego komórkami.

4) Zebrani zwracają się do ministerjum WR. i OP., aby zwołało zjazd dyrektorów szkół średnich do Warszawy w celu naradzenia się nad metodami walki z konspiracją antypaństwową wśród młodzieży szkolnej.

Zebrani wyrażają opinię, że należy ścisła karnie i bezwzględnie tych wszystkich, którzy wciągają do bojówek i konspiracji nieletnią młodzież szkolną.

Po uchwaleniu rezolucji, przewodniczący zebranie zamknął wyrażeniem gębokiego przekonania, że uchwalona rezolucja przyczyni się do oczyszczenia atmosfery, zatrutej występłą działalnością partyjną.

W lokalu „Kuźnicy“ w Dąbrowie Górniczej odbyło się w inicjatywnej akademickiego klubu pracy społecznej zebranie protestacyjne, piętnujące działalność endeckich organizacji, deprawujących młodzież szkół średnich.

Zebranie zagał prezes akademickiego klubu pracy społecznej p. Zemła, charakteryzując w krótkich słowach ostatnie zajście w Kielcach i wykazując konieczność natychmiastowej reakcji na niesłychanie antypaństwową robotę młodych obozu wielkiej Polski.

Zebraniu przewodniczył inż. Wierzbicki, dyrektor państwowej szkoły huf-

niczo - górniczej.

Pierwszy zabrał głos p. R. Lewicki, kierownik publicznej szkoły powszechnej w Dąbrowie, który w dłuższym przemówieniu oświetlił zebraniem rolę endecji, jako czynnika deprawującego młodzież szkolną i wpajającą jad nienawiści do własnego państwa i rządu. Następnie przemawiał p. Torbus, prezes powiatowego zarządu klubów młodzieży im. marsz. Piłsudskiego oraz przedstawiciele poszczególnych organizacji, poczem na zakończenie zabrał głos dyr. Wierzbicki, wskazując, że endecja jest czynnikiem destrukcyjnym, nieprzebiegającym w środkach w walce z rządem i w swem zaślepieniu posuwa się do czynów noszących piętno pospolitych zbrodni. Mówca dowiódł, iż rozwiązać się musi iluzja jakiegokolwiek współpracy z narodową demokracją i trzeba ją uznać za zło, z którym winno walczyć całe zdrowo myślące społeczeństwo.

Po przemówieniach zebrani przedstawiciele kilkunastu organizacji uchwalili jednogłośnie następującą rezolucję:

„Zebrani w lokalu „Kuźnicy“ przedstawiciele organizacji społecznych i zawodowych miasta Dąbrowy Górniczej i okolicy (Ząbkowice, Niemce, Strzemieszyce, Gołonóg) na zebraniu protestacyjnym w dniu 7 sierpnia 1931 roku piętnuje niesłychane w dziejach szkolnictwa polskiego wciąganie młodzieży szkół średnich, jak to ostatnio miało miejsce w Kielcach, do organizacji politycznej obozu wielkiej Polski w postaci trójkowych jacek i używania teje młodzieży, przez deprawację dusz i charakterów, do własnych niskich i partyjnych celów. Przeciwdziałając się tej zbrodniczej akcji organizacji O. W. P. zebrani stawiają wywrotowe poza nawias uczciwego polskiego społeczeństwa i domaga się energicznej i zdecydowanej akcji władz i rządu, zmierzającej do ukarania winnych i rozwiązania tej, patronującej zbrodniczym występom organizacji“.

Budowa 150 klm. dróg w Polsce.

W BIEŻĄCYM ROKU BĘDĄ ROZPOCZĘTE PRACE PRZY BUDOWIE DRÓG W WOJEWÓDZTWIE KIELECKIM.

Jak się dowiadujemy, pertraktacje rządu z włoską firmą budowy dróg „Puricelli“ — towarzystwo asfaltowe w Medjolanie, zostały zakończone w końcu ub. tygodnia. W myśl zawartej umowy, firma ta otrzymała od państwowe go funduszu drogowego zamówienie na wykonanie ogółem 150 kilometrów dróg, na warunkach kredytowych.

Do robót przygotowawczych firma „Puricelli“ przystępuje na poszczególnych odcinkach w ciągu bieżącego i przyszłego tygodnia. Gros dróg, które ma zbudować firma „Puricelli“ znajdują się na dwóch szlakach szosowych: Warszawa - Poznań i Warszawa — Kra-

ków.

Z ważniejszych odcinków dróg, których budowa rozpoczęta będzie jeszcze w roku bież. wymienić należy: Łazy — Grójec (43 klm., Raszyn — Nadarzyn (8 klm.), pozatem pod Radomiem 14 klm., pod Krakowem 23 klm., pod Kielcami 15 klm., pod Poznaniem 12 klm.

Z krajowych firm budowy dróg, jedna ma wybudować kilka kilometrów nowej szosy pod Gdynią i pod Łodzią, druga zaś firma krajowa, która przejęła z przetargu budowę odcinka drogi Wawer — Miłosna (7 klm.), z braku funduszy musiała zrezygnować z budowy.

Przejazd prezydenta Rzplitej przez Zagłębie z Tarnowa do Wisły.

Wczoraj o godz. 10.30 rano, w drodze z Wisły do Spały przejeżdżał samochodem przez pow. będziniński prezydent Rzplitej prof. Ignacy Mościcki.

Kiedy prezydent Mościcki przejeżdżał ul. Gzichowską pod Będzinem, jedna z miejscowych obywa-

telek tej dzielnicy, właścicielka restauracji, p. Mańkowska, wręczyła p. prezydentowi wiązaną żywego kwiecica.

Panu prezydentowi w podróży towarzyszyli dwa auta, w których jechała świta.

Nowe ceny maki i chleba w Zagłębiu.

ZA KLG. MAKI I CHLEBA Z NIEJ — 39 GR. — CENY BUŁEK BEZ ZMIAN.

Wczoraj o godz. 1 popoł w magistracie, odbyło się posiedzenie komisji cennikowej, w sprawie ustalenia nowych cen maki i chleba.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele piekarzy i młynarzy z całego Zagłębia, delegaci starostwa i magistratu.

Komisja, po dokładnych obliczeniach, ustaliła nowe, niższe ceny 65 procentowej maki i chleba.

Za klg. maki, jak również chle-

ba z niej wypiekanego — 39 gr. (było 40). Cena bułek pozostała ta sama. Ceny obowiązują od dziś.

Ponieważ giełdy zbożowe w naszym kraju notują niższe zboża, co oczywiście powinno powodować niższe ceny chleba, we wtorek przyszłego tygodnia odbędzie się znowu posiedzenie komisji cennikowej, na którym nastąpi dalsza niżka cen maki i chleba.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Sierpień
12
Środa

Dziś: Klary
Jutro: Hipolita
Wschód słońca: 4.09
Zachód słońca: 7.13

RADJO

WARSZAWA.

Środa, 12 sierpnia.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Urząd. kom. Państw. Inst. Met. 14.50 Kom. gospod. 15.25. Wśród książek. 15.45. Kom. harcerski. 16.00. Program dla dzieci. 16.30. Muzyka z płyt gramof. 16.45. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.50. Radjokronika. 17.15. Me lodje z filmów dźwięk. 17.35. Odczyt z Krak. 18.00. Muzyka lekka. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Wesole foxtroty. 19.40. Skrzynka poczt. roln. 19.55. Urząd. kom. Państw. Ins. Met. 20.00. Pras. Dz. Radj. 20.10. Kom. sport. I. 20.15. Feljton p. t. Ze wspomnień o Władysławie Żeleńskim. 20.30. Koncert solistów. W przerwie kwadras lit. i repert. warsz. teatrów miejsk. 22.00. Feljton p. t. Nad polskim morzem. 22.15. Dodatek do Pras. Dz. Radj. 22.20. Kom. meteor. sporty II i polic. 22.25. Program na dz. nast. 22.30. Muzyka lekka i tan.

WARSZAWA.

Czwartek, 13 sierpnia.

11.40. Przegląd prasy kraj. PAT. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Urząd. kom. Państw. Inst. Met. 14.50. Kom. gospod. 15.25. Jak przy rządzie kawę i herbatę. 15.45. Kom. L. O. P. P. 16.00. Muzyka symf. 16.45. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.50. Pierwsza kolarska wędrowka krajoznawcza. 17.15. Melodje z opt. Wiktorja i jej luzar. 17.35. Paryż podziemny. 18.00. Koncert solistów. 19.00. Rozmaitości. 19.20. P. y ty gramof. 19.40. Giełda roln. 19.50. Urząd. kom. Państw. Inst. Met. 20.00. Prasowy Dz. Radj. 20.10. Kom. sport. I. 20.15. Koncert popul. z Doliny Szwajc. W przerwie repertuar. warsz. teatrów miejsk. 21.30. Słuch. p. t. Miłość i obraz. 22.00. Feljton z Wilna. 22.15. Dodatek do Pras. Dz. Radj. 22.20. Kom. meteor., sport. II i policyjny. 22.25. Program na dz. nast. 22.30. Koncert solisty ze Lwowa 23.00. Muzyka lekka i tan.

KATOWICE.

Środa, 12 sierpnia.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Koncert z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. z Warsz. 14.50. Kom. gosp. z Warsz. 15.10. Kom. Polsk. Zw. Zr. Gosp. Woj. Śl. 15.25. Wśród książek z Warsz. 15.45. Intermezzo muz. 16.00. Program dla dzieci z Warsz. 16.30. Intermezzo muz. 16.50. Radjokronika z Warsz. 17.10. Intermezzo muz. 17.35. Odczyt z Krak. 18.00. Muzyka z Warsz. 19.00. Codz. odcinek powieściowy. 19.15. Rozmaitości. 19.30. Ze świata: odkrycia, zdarzenia, ludzie. 19.55. Tr. z Warsz. 22.20. Kom. meteor. z Warsz., kom., program na dz. nast. 22.30. Muzyka lekka. 23.00. Skrzynka poczt. w jez. franc.

(o) Apteczki dla taksówek i samochodów prywatnych. Ministerjum spraw wewnętrznych zatwierdziło typ apteczki dla użytku samochodów osobowych prywatnych i taksówek, podobnie jak dla użytku autobusów.

Apteczka dla użytku samochodów osobowych winna zawierać: 1) szynę podwójnie składaną (na wypadek złamania kończyn), 2) pudełko plastra lepkiego (do przyklepania opatrunku), 3) paczkę agrafek (do spięcia bandażu), 4) cztery opatrunki wyjałowione, 5) 15 gr. jodyny, 6) buteleczkę kropli walerjanowych, 7) paczkę gazy sterylizowanej, 8) temblak, 9) tabletki do wody Burowa, 10) 2 paczki soli po 25 gr., po zaatem sole trzeźwiące, bandaże, opaski, ligninę, mydło, ręcznik itd. Każda apteczka winna zawierać przepisy i sposoby użycia wyliczonych przedmiotów.

Ministerjum spraw wewnętrznych poleciło wojewodom wydanie odpowiednich zarządzeń w celu przeprowadzenia kontroli apteczek przez lekarzy powiatowych. Lekarze powiatowi sprawdzać będą zarazem czy kierowca posiada wiadomości stosowania zawartych w apteczkach środków.

Z Kiele.

(k) Osobiste. Podkomisarz urzędu śledczego Adam Kostyrka, wyjechał na 4-ro tygodniowy urlop wypoczynkowy.

(k) Pięć banków kieleckich popadło w trudności płatnicze. Onegdaj pięć banków kieleckich popadło w trudności płatnicze.

Wyplaty dla klientów odbywały się częściowo, ratami.

Przyczyną trudności płatniczych, było prawdopodobnie niewykupienie w swoim czasie weksli na większą sumę przez różne firmy.

cukier
krzepi ludzi

Marmelady, konfitury, dzemy, soki, kompoty — to podstawa oszczędności gospodarstwa domowego.

SEZON W PEŁNI!

Tanie książki z przepisami w każdej księgarni.

konserwuje
swoje

**MIANOWANIA I PRZENIESIENIA
W WOJ. KIELECKIM.**

Wincenty Kubizek, praktykant II kat. mianowany został aż do odwołania sekretarzem w X st. sl. w starostwie powiat. jędrzejowskim. Bolesław Gorzycki, praktykant III kat. — do odwołania kancelistą w XII st. sl. w urzędzie wojewódzkim kieleckim. Wacław Raczek, pracownik kontraktowy w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy w Kielcach — do odwołania adjunktem kancel. w X st. sl. państwowej.

Przeniesieni na inne miejsca służbowe przez województwo kieleckie. Wojciech Chmura, asesor w VIII st. sl. — ze starostwa powiatowego kieleckiego do starostwa pow. radomskiego. Stanisław Tymko, adjunkt kancel. w IX st. służby w starostwie pow. kozienickim z dn. 31 bm. przeniesiony został w stan spoczynku. Dr. Władysław Pohorecki, lekarz powiatowy w starostwie pińczowskim — z dn. 31 lipca br. przeniesiony został w stan spoczynku przez ministra spraw wewnętrznych.

(k) Ograniczenie służby w urzędzie pocztowo - telegraficznym w Wierzbniku. Ostatnio, wskutek oszczędności w urzędzie pocztowo - telegraficznym w Wierzbniku, ograniczono służbę zewnętrzną w dziale kasowym do godz. 5 m. 30 popoł.

(k) Przeszyca w woj. kieleckim. Wobec szerszenia się zarazy przyszyca wśród zwierząt racicowych w woj. kieleckim, zarządzeniem wojewody uznane zostały za zapowietrzzone przyszyca na stepujące okręgi: 1) w pow. koneckim w gm. Miedziera wsie: Królówiec, Miedziera, Adamów i Kawęczyn, w gm. Czermno — wieś Budy, 2) w pow. kozienickim w gminie Świerże Górne, w s i e: Kraski, Pasternik, Kraski Nowe i Kraski Górne, 3) w pow. stopnickim w gm. Wójcza wsie: Chrzanów, Wójcza, Biechów, Wola Biechowska, Podwał, oraz folwarki Wójcza Dolny i Chrzanów.

Drogi na granicy okręgów zapowietrzonych zostały zamknięte dla przeprowadzania zwierząt racicowych. Wywóz zwierząt z tych okręgów został zakazany.

(k) Ukrócić samowolę pp. piekarzy. Z powodu znacznego spadku cen zboża na giełdzie komisja cennikowa urzędująca przy magistracie kieleckim, obniżyła proporcjonalnie ceny mąki, chleba i bułek. Niestety pp. piekarze nie stosują się do nowego cennika i sprzedają bułki po dawnej cenie 10 gr. za sztukę, mała 5 gr., gdy tymczasem bułki powinny kosztować duża 8 gr., a mała 4 gr.

Możeby odpowiedzialne władze zechciały bliżej zainteresować się tą sprawą i wydać zarządzenie, któreby położyło kres wyzyskowi.

(k) Pożary. Z nieustalonej przyczyny, wybuchł pożar w zakładach przemysłowych Hempla w Wolicy. pow. kieleckiego, pastwa którego padł dach, oraz klatka schodowa. Następnie pożar ten przeniósł się na sąsiednie budowle, niszcząc dachy. Straty narazie nieobliczone.

— Na pastwisku wsi Serbinów, gm. Mniów, pow. kieleckiego z nieustalonej przyczyny przyczyny wybuchł pożar, który zniszczył 400 mtr. drzewa opałowego oraz gałęzie suche, leżące na przestrzeni 35 ha. Straty narazie nieobliczone.

Przedruk wzbroniony.

S. S. VAN DINE.

Dom nienawiści

(SPRAWA GREENÓW).

Przekład autoryzowany Janiny Sujkowskiej.

75.

— Może panienska źle się czuła i posłała po niego? — podsunął niedbale Vance.

— Akurat! — pokojówka chrząknęła pogardliwie i opuściła pokój. Vance wstał prędko i zadzwonił na Sproota.

— Czy wiecie, że doktor Von Blon był tu wczoraj wieczorem? — zapytał wchodzącego lokaja.

Stary potrząsnął głową.

— Nie, proszę pana.

— Dobrze. Proszę, idźcie powiedzieć pannie Sibelli, że chcielibyśmy się z nią zobaczyć.

— Słucham pana.

Czekaliśmy cały kwadrans.

— Okropnie się rozleniwili: w w ostatnich dniach — rzekła po przywitaniu, sadowiac się w fotelu. — Macie, panowie, jaką niespodziankę?

Vance poczęstował ją papierosem. Na twarzy jego malował się wyraz poważania, pomieszanego z

Konferencja dozorców domowych z właścicielami nieruchomości w Sosnowcu NIE DOPROWADZIŁA DO ŻADNYCH KONKRETNÝCH REZULTATÓW.

Wczoraj, po raz szósty z kolei odbyła się konferencja przedstawicieli dozorców domowych z właścicielami nieruchomości, w sprawie zawarcia nowych warunków pracy i płac.

Kilkugodzinna dyskusja nie doprowadziła do pożądanego rezultatu.

Rozeszło się o drobnostkę, dotyczącą stylizacji umowy i obrady zostały przez właścicieli nieruchomości zerwane.

Niewiadomo narazie jak ta sprawa

będzie załatwiona. Prawdopodobnie zwolana zostanie nadzwyczajna komisja rozjemcza, która ostatecznie zadecyduje o nowej umowie pracy i płac.

Inspektorat pracy czyni w dalszym ciągu starania w kierunku załatwienia sporu drogą polubownego porozumienia.

Bardzo możliwe, że w tej sprawie odbędzie się jeszcze jedna konferencja w inspektoracie pracy, która, sądzą, winna przynieść tyra razem oczekiwane rezultaty.

Ruch ludności w Sosnowcu.

Wydział statystyczny w magistracie sporządził ciekawe dane statystyczne za lipiec b. r., dotyczące ruchu ludności w Sosnowcu: wyjazdy po za Sosnowice, zagranicę, przyjazdy z innych miast i z zagranicy, ilość ślubów, urodzin i zgonów.

I tak:

Przyjechało do Sosnowca z innych miast w Polsce: katolików mężczyzn 198, kat. kobiet 265, ewangelików mężczyzn 9, kobiet 4; prawosławnych mężczyzn 8, kobiet 1; mojżeszowego wyznania mężczyzn 70, kobiet 51 i innych wyznań 6 mężczyzn. Razem przyjechało 291 mężczyzn i 321 kobiet.

Z zagranicy przyjechało kat. mężczyzn 14, 5 kobiet; prawosł. mężczyzn 1, kobiet 2 i mojżeszowego wyzn. mężczyzn 12, kobiet 6.

Razem przyjechało z zagranicy 27 mężczyzn i 13 kobiet.

Ogółem z zagranicy i z innych miast Polski przyjechało do Sosnowca 652 osoby.

Szaleńcza odwaga młodej skautki

W MOMENCIE TRAGICZNEJ ŚMIERCI TRZECH KOLEGÓW.

Nad rzeką Tweed w Anglii obzywali skauci, którzy wobec pięknej pogody, postanowili zażyć kąpiel. Nagle jeden z chłopców, 11-letni Alwin Butler, natrafił na głębię i zaczął tonąć.

Nie namyślając się ani chwili starszy o rok brat jego, Wilhelm, rzucił mu się na ratunek, ale i on został pochwycony prądem.

Widząc to instruktor skautów, 25-letni Percy Adams, chciał wydobyć tonących, ale chłopcy, tracąc przytomność, pochwytili go za ręce, uniemożliwiając mu pływanie i wszy

scy trzej poszli na dno.

Więcej rozwagi wykazały obowiązujące w pobliżu skautki, z których jedna widząc katastrofę, kazała się przywiązać na linie i kilkakrotnie dawała nurka, szukając ofiar aż trzeba ją było wyciągnąć z wody w stanie zupełnego wyczerpania

Nie zdołała ona wydobyć nieszczęśliwych, których ciała znaleziono dopiero następnego dnia.

Na skutek tego okropnego nieszczęścia obóz skautowy natychmiast zwinięto i chłopców porzyszano do domów.

humorem.

— Zanim pani wyjaśnimy, o co idzie — rzekł — poprosilibyśmy o łaskawą odpowiedź o której doktor Von Blon wyszedł stąd ubiegłej nocy?

— Kwadrans po dziesiątej — odpowiedziała z błyskiem wyzwania w oczach.

— Dziękuję pani. Otóż mam pani do zakomunikowana, że matka pani i panna Ada zostały otrute.

— Matka i Ada — otrute? — powtórzyła, jakby nie rozumiejąc, o co chodzi i przez chwilę siedziała jak skamienia. Poczem przeniosła powoli oczy na Markhama.

— Sądzę, że zastosuje się do rady pana sędziego — rzekła. — Mam przyjaciółkę w Atlantic City... Tutaj jest naprawdę... nie do wytrzymania. — Uśmiechnęła się z wysiłkiem. — Jeszcze dziś wyjadę nad morze. — Pierwszy raz okazała otwarty strach.

Powziela pani rozsądną decyzję — zauważył Vance. — Niech pani jedzie i wraca dopiero wtedy, gdy my rozwikłamy okrogłą zagadkę tego domu.

Spojrzała na niego z pobłażliwą ironją.

— Tak długo nie mogłabym tam zostać — rzekła i dodała. — Więc matka i Ada nie żyją?

— Tylko matka — odparł Van-

ce. — Pannę Adę udało się uratować.

— O, naturalnie — rzuciła z subtelną pogardą dziewczyna. — Słyszałam, że chamskie organizmy są odporniejsze. Teraz od milionów Greenów dzieli ją tylko moja osoba.

— Pani siostra cudem tylko uniknęła śmierci — zgromił ją Markham. — Gdyby nie to, że lekarz policyjny był w pogotowiu, pani zostałaby jedyną spokobierczynią tych milionów.

— Jakieżby to było podejrzane! — rzuciła uderzająco szczerym tonem. — Ale mogą być panowie prze konani, że gdybym ja uplanowała tę serję zbrodni, to Ady nie udało się uratować.

I nim Markham zdążył odpowiedzieć, zerwała się szybko z fotelu.

— Idę się pakować. Co za wiele, to za wiele.

Po jej wyjściu Heath spojrzał pytająco na Markhama.

— Co pan sędzia o tem myśli? Czy pozwoli jej pan wyjechać? To jedyna osoba z Greenów, na którą nie było zamachu.

Odpowiedział milczeniem. Ta sama niesprecyzowana myśl przeszła przez głowę nam wszystkim.

— Nie możemy ryzykować, zatrzymując ją tutaj przemocą — rzekł w końcu Markham. — Gdyby się co stało....

(k) Dostał się pod parowóz. Andrzej Puchala, lat 48, strażnik kolejowy na st. Kielce I, mieszkaniec wsi Bolechowice, gm. Korzecko, pow. kieleckiego, z nieustalonej przyczyny przyczyny, dostał się pod parowóz manewrujący w pobliżu przejazdu Niewachlowskiego, wskutek czego doznał lekkich obrażeń ciała.

(k) Kradzieże. Zygmunt Wiórecki, zam. w Kielcach przy ul. Niewachlowskiej nr. 41, zameldował w komisariacie p. p. m. Kielce, że nieznanemu sprawca skradł mu rower, wart. 150 zł. z Placu Koszarowego 4 pp. leg., w chwili, gdy pełnił służbę jako drużynowy, przy wydawaniu strzelcom obiadu.

— Jehuda Zajde, zam. w Kielcach przy ul. Wolności nr. 3, zameldował w komisariacie p. p. m. Kielce, że woźny banku wzajemnego kredytu — Edward Budreki, za pomocą sfałszowania podpisu prezesa tego banku p. Zyskinda, skradł 450 zł. i zbiegł w niewiadomym kierunku.

— Piotr Partyka, zam. w Kielcach przy ul. Źródłowej nr. 20, zameldował w komisariacie p. p. m. Kielce, że w jego mieszkaniu, skradziono mu z kieszeni marynarki 10 zł. oraz Józefowi Pa-skowi 7 zł.

— Joel Klajman, zam. w Kielcach przy ul. Silnicznej nr. 5, zameldował w komisariacie p. p. m. Kielce, że skradziono mu z tartaku deski, wart. 150 zł.

Z Sosnowca.

(s) Do Gdyni. Zawiadomiamy się wszystkich członków i ich rodziny oraz sympatyków związku podoficerów rezerwy, którzy zadeklarowali się na wyjazd do Gdyni, że zbiórka wszystkich uczestników odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Modrzejowskiej, hale targowe pierwsze piętro w dniu 14 bm. o godz. 10 rano punktualnie. Niestawienie się w oznaczonym czasie powoduje skreślenie z listy uczestników i wpłaconej gotówki na przejazd do Gdyni.

(s) P. Józef Szepekka prostuje. W związku z włamaniem do inż. Krupnińskiego w Niwce, o czym donosiliśmy w ub. niedziele, policja zarządziła sprawców włamania, między którymi znalazł się Józef Szepekka z Niwki, który rzekomo miał uczestniczyć w kradzieży.

P. Szepekka zgłosił się do naszej redakcji i oświadczył, że z tą sprawą nie ma nic wspólnego i po przesłuchaniu go przez sędziego śledczego został wypuszczony na wolność. Okazało się bowiem, że w nieczystą tą sprawę został wmieszany przez nieporozumienie.

(s) Trup na torze kolejowym pod Będzinem. W niedzielnym numerze donosiliśmy o znalezieniu trupa na torze kolejowym pod Będzinem, którego nazwisko, z braku jakiegokolwiek dowodów, zostało narazie nieustalone.

Po przeprowadzeniu śledztwa okazało się, że nieznanym jest stały mieszkaniec Sosnowca, Stanisław Krasieński, lat 55 (Gołębia 4).

Z Będzina.

(b) Krzyże Niepodległości. Ostatni numer „Monitora“ między innymi podaje, że „Krzyżami Niepodległości“ zostali odznaczeni: poseł dr. W. Gosiewski, poseł dr. Z. Madeyski, pow. komendant p. p. pow. będzińskiego nadk. Marjan Kozielski i zawiadowca odzinka drogowego stacji Sosnowiec-Rad., p. Br. Bitnerowski.

— Rozumiem pana sędziego. — Heath wstał. — Ale postaram się roztoczyć nad nią morową opiekę. Mam dwóch dobrych chłopców, którzy nie spuszcza jej z oka dopóki nie będzie po wszystkim. — Wyszedł do hallu i za chwilę usłyszełmy go telefonującego do Snitkina.

W pięć minut później przybył doktor Doremus i przywitawszy się z nami, udał się na górę w towarzystwie Drumma i Heatha. Załatwił się w kwadrans i zszedł do nas do salonu. Tym razem nie było mu ani do śmiechu, ani do żartów.

— Jaki raport? — zapytał Markham.

— Taki sam jak kolegi Drumma. Umarła między pierwszą i drugą.

— O której mogła przyjąć strychninę?

— Około północy. Ale to tylko przypuszczenie. W każdym razie strychnina została wysypana do cytrokarbonatu. Stwierdziłem to.

— A propos, doktorze — rzekł Vance — prosilibyśmy o zwrócenie uwagi przy autopsji na stan atrofji w mięśniach nóg.

— Dobrze — odparł zdziwiony, tem żądaniem Doremus.

Po jego odejściu Markham zwrócił się do Drumma.

BANDYCY FILMOWI.

FATALNA KULISA. — PRZEKLETY LOTNIK. — Z BRODA, CZY BEZ BRODY? — ZBAW. — CZY SZPITAL. — NA WET TRUCIZNA JEST DOBRYM ŚRODKIEM.

(Korespondencja własna).

Hollywood, w sierpniu.

Jak w Chicago, jak i w New Yorku, tak i w Hollywood istnieje i działa świat podziemny.

Doszło do tego z biegiem lat, gdy w oklicie „Frisco“ zjechali się ze wszystkich stron świata „fotogenicy“, którzy byli przekonani, że zaledwie zjawia się w stolicy filmu, otrzymują pierwsze role i zadziwiają świat. Złudzenia przysły rycho, lecz mimo to armia przybyszów pozostała na miejscu, a przy ciśnieniu głodem wytrzymała z czasem prawdziwy świat podziemny bandytów filmowych. Są oni postrachem producentów i reżyserów, a nawet artystów, którzy nigdy nie wiedzą, z której strony czyha niebezpieczeństwo, pochłaniające nieraz setki tysięcy dolarów.

Oto kilka obrazków z działalności podziemnego świata Hollywood.

Przy udziale wielu artystów i kilku tysięcy statystów nakręca się rewolucja francuska. Nadchodzi scena zbiorowa na placu, zbudowanym specjalnie przez inżynierów. Nakręcanie tej sceny ma trwać dwa dni, więc na dwa dni zakontraktowano 3200 statystów po 10 do 100 dolarów na człowieka dziennie — 64.000 dolarów dla samych statystów. Są jednak wśród nich tacy, którzy na taką scenę czekali po kilka miesięcy. 20 do 30 dolarów zarobku na kilka miesięcy — to jest nic.

Pierwszy dzień mija bez wypadku. Reżyser zaciera ręce. Lecz w drugim dniu nagle wywraca się kulisa, która wyrządza szkodę w całym kompleksie kosztownej budowli gmachów na placu. Naprawa potrwa całą noc i 3200 statystów zatrzymanych zostaje jeszcze na jeden dzień. 32.000 dolarów szkody.

Reżyser czyni ostateczne przygotowania do zdjęć dźwiękowych w plinie rze. Grupa statystów jest już należycie ustawiona, gdy nagle zjawia się na horyzoncie samolot. Motor huca tak, że wszelkie zdjęcia dźwiękowe są niemożliwe. Reżyser i operator wyrzucają sobie włosy z głowy i obiegają, jak opętani. Samolot odlatuje dopiero po kilku godzinach, gdy reżyser rozpuścił całą grupę, a intendent zamówił wszystkie na dzień następny. Lotnik otrzymał za to 200 dolarów.

Jedno z przedsięwzięć filmowych zamówiło już na kilka miesięcy naprzód 200 komparsów z pełnymi brodami. Nadchodzi wreszcie dzień zdjęć. Na placu ustawia się 200 brodaczy, którzy przez kilka długich miesięcy pielęgnowali na ten dzień swe brody. Nagle staje przed bramą wywoływacz i oznajmia, że nie potrzeba już brodatych, lecz przeciwnie, dwustu gładko ogolonych gentlemanów. Komparsi rozbiegają się na gwałt gołą brody i wracają. Przed bramą staje ponownie wywoływacz.

(b) Z powiatowego komitetu dla dzieł polskich z Niemiec. Powróciły z kolonji letnich z nad morza, z Zakopanego i z pod Żywca dzieci polskie z Niemiec.

W wyglądzie dzieci istnieje zmiana ogromna, opalone, zdrowe, odżywione i wesole; praca wychowawcza też dała doskonały wynik — tak, że dzieci z zalem opuszczały Polskę.

Z pośród licznych ofiar, które społeczeństwo Zagłębia złożyło na cele prowadzenia kolonji — znalazła się i ofiara uczniów gimnazjum zgromadzenia kupców w Będzinie. Staraniem dyrekcji młodzieży urządzone zostało przedstawienie amatorskie, które wypełnił „Młody las“ B. Hertz. Dochód w wysokości 250 zł. wpłacony został do kasy komitetu. Za tak cenną pomoc prezydium komitetu składa za naszym pośrednictwem wszystkim biorącym udział w imprezie gorące podziękowanie.

(b) Samobójstwo 65-letniego starca, obywatela m. Będzina. Znany na terenie Będzina właściciel nieruchomości (ul. Podzamcze 55), Kacper Służalek, lat 65, popełnił w ubiegły poniedziałek samobójstwo, wypijając większą dawkę esencji octowej. Desperata przewieziono do szpitala, gdzie zakończył życie.

Co było przyczyną popełnienia samobójstwa, narazie trudno usalić.

wacz, tym razem prawdziwy i woła: „Brodacze wystąpić“.

Za 50 dolarów bandyta filmowy dał zarobek tym, którzy go opłacili, Tamei odeszli zgrzytając zębami i przyrzekając zemstę. Zdjęcie. Operatory ustawili się w odpowiednich punktach terenu, reżyser daje znak i 120 wyborowych jeźdźców pędzi w szalonym galopie. Nagle zamieszanie. I jak pod Waterloo, masa koni i jeźdźców wali się na ziemię... Nietylko nie udaje się kosztowne zdjęcie, ale 65 kowbojów zostaje odstawionych do sanatorium, w którym otrzymują pierwszorzędną opiekę i wysokie odszkodowanie za skażenie i rany. Lepiej bowiem jest wylegiwać się przez szereg tygodni w sanatorium, aniżeli zarobić tylko 10 dolarów, a potem czekać kilka miesięcy na następny lichy zarobek.

Ludzkość mnoży się zbyt prędko

ZIEMI GROZI PRZELUDNIENIE.

W przemówieniu, wypowiedzianym w obecności angielskiej rady zdrowia, uczony socjolog Artur Thomas oświadczył, że powodem wszystkich kłopotów i trudności, na jakie w coraz większym stopniu narażona jest ludność,

jest przeludnienie ziemi.

Ludność naszej planety wzrasta o 12 do 14 milionów rocznie.

Jeżeli tak dalej pójdzie — mówi Artur Thomas — to niedługo trzeba będzie na ziemi umieścić otrzymane.

„Tylko miejsca stojące“.

W ostatnich latach we wszystkich cywilizowanych krajach prócz Niemiec i Włoch, gdzie liczne rodziny cieszą się specjalnymi względami państwa, ilość urodzin spada z roku na rok.

Thomas nie wymienia żadnego środka zapobiegawczego przeciw zbytniemu rozmnażaniu się ludzi, twierdzi jednak, że ustalenie takiego środka jest rzeczą konieczną, gdyż

przeludnienie ziemi jest jednym z powodów wojen.

— Przeciwnicy moi odpowiadają mi na to — mówi uczony — że dawniej, kiedy było mniej ludzi, wojny również toczono.

Przed kilku dniami wieś Zakana le pod Brześciem poruszona została krwawą tragedją — morderdą dokonany na osobach dwóch uczniów

przez ich szkolnego kolegę.

Okoliczności tej niesamowitej zbrodni są następujące.

U Gąsiorowskiego Stanisława, miejscowego zamożnego gospodarza, gościli podczas wakacyj szkolnych syn jego, 19-letni Fabjan, oraz zaproszeni goście z Brześcia n. B. — 22-letnia Marja Ignatowska i jej bracia — 18-letni Tadeusz i 16-letni Zdzisław Ignatowscy.

Wspomniani wyżej trzej chłopcy byli uczniami szkoły technicznej w Brześciu n. B.

Młody Fabjan, będąc w Brześciu zakochał się w pannie Ignatowskiej. Miłość ta jednak pozostała bez wzajemności. Mimo to Gąsiorowski nie przerwał przyjaźni z Ignatowskimi i nawet ostatnio zaprosił ich na letnisko.

Podczas pobytu odżyła w Gąsiorowskim

miłość ku ślicznej pannie.

Romantyczny młodzian kroku nie odstępował od p. Marji, która jednak i nadal traktowała go oziębia.

Pewnego razu panna poskarżyła się braciom na zachowanie się Gąsiorowskiego.

Clou wszystkiego, co mogą zrobić bandyci filmowi stanowi jednak kawał, jaki urządzili jednemu z gwiazdorów filmowych. Telefonuje on pewnego dnia do studjo, że nie może wziąć udziału w zdjęciach z powodu silnych bólów żołądka. Wysłany do jego willi lekarz przedsiębiorstwa stwierdza zatrucie żołądka i oznajmia, że artysta nie będzie zdolny do pracy przed upływem trzech tygodni. Przedsiębiorstwo zmuszone jest opłacać całą masę zakontraktowanych pracowników, dopóki artysta nie wyzdrowieje. A sprawcami tego wszystkiego byli znów bandyci filmowi, którzy przekupili kucharza artysty, aby dosypał do jego potraw trucizny nieszkodliwej, ale która zmusiłaby gwiazdora do kilkutygodniowej bezczynności.

L. H.

Otóż stwierdzam, że wojna zawsze wybuchała w krajach przeludnionych. Dawniej mniejsza liczba ludzi stanowiła już przeludnienie. Dziś

dzięki postępowi techniki na tej samej przestrzeni mieści się dużo więcej ludzi, jednak postęp nauki i techniki jest znacznie wolniejszy niż przyrost ludzi. Mamy więc dwie drogi do wyboru: albo przyspieszyć postęp techniki, co jest zdaje się niemożliwe, albo ograniczyć przyrost, co jest zupełnie łatwe i wykonalne.

Pozatem niezmiernie nieograniczona płodność, zdaniem Thomasa, obniża dodatkowo wartości rasy ludzkiej, zwłaszcza, że w małżeństwach dobór naturalny nie odrywa już żadnej roli, a na jego miejsce nie wysunął się żaden nowy czynnik.

Przeludnienie przyczynia się za tem również do obniżenia zdrowotności i degeneracji rasy.

Thomas zapowiada, że już w najbliższej przyszłości państwa będą musiały wyciągnąć praktyczne wnioski ze stwierdzonych przez naukę faktów i wydać postanowienia zapobiegające przeludnieniu.

Tragedja młodego serca.

MORDERSTWO W MAJĄTKU ZIEMSKIM.

Między kolegami doszło do ostrej sprzeczki, w czasie której Ignatowscy stanowczo zażądali, by kolega ich dał spokój siostrze, grożąc że w przeciwnym razie powia domia jego ojca.

Gąsiorowski przyrzekł, w duchu jednak poprzysiągł zemstę dziewczynie i jej braciom.

Krytycznej nocy uzbrojony w siekiere i nóż, zakładł się do stodoły, gdzie spali je go koledzy.

Jedno silne pchnięcie nożem w serce wystarczyło, by położyć trupem na miejscu starszego z braci Tadeusza.

Tymczasem obudził się młodszy brat Zdzisław, który widząc leżące go bez ruchu brata, usiłował zbiec. Dogonił go jednak Fabjan i potężnym

uderzeniem siekiere w głowę zwałił go z nóg.

Śmierć nastąpiła momentalnie.

Po dokonaniu krwawego dzieła, zbrodniarz dostał się do pokoju p. Marji, którą chwycił za gardło,

chcąc ją udusić.

Zamach ten jednak został udaremiony przez nadeszłą służącą. Morderca zbiegł, został jednak schwytany przez mieszkańców Zakana i przekazany władzom sądowym.

(b) Kradzież w Psarach. W godzinach popołudniowych, w czasie nieobecności domowników, za pomocą odrywania deski od okna dostali się złodzieje do mieszkania Fr. Widery, zam. w Psarach, skąd skradli 149 zł. gotówką, 1 poduszkę i weksel na 100 zł., wystawiony przez Widere. Policja szuka.

(b) Zemsta kochanki. Emilja Kowalska, nadobna mieszkanka Wojkowie Komornych, od dłuższego czasu żyła w bliższej przyjaźni z Władysławem Pajerem, również mieszkańcem Wojkowie.

Ostatnio pomiędzy zakochanymi coś się popsulo, a Pajera widywano nawet spacerującego z innymi kobietami. Kowalska przekonawszy się, że Pajer ją zdradza, postanowiła się zemścić.

W ubiegłą niedzielę zemsta Kowalska wykonała, wylewając większą dawkę karbolu na twarz niewiernego kochanka.

Pajera w stanie groźnym przewieziono do szpitala pow. kasy chorych w Grodźcu. Kowalską zajęła się policja.

(b) Pożar w Dobieszowicach. W ubiegłą niedzielę, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, wybuchł pożar w sklepie stowarzyszenia spożywczego „Pomoc“ w Dobieszowicach.

Ogień po kilkunastu minutach miejscowa straż ochotnicza ugasiła. Straty wynoszą 800 zł.

Z Dąbrowy.

(d) Wycieczka do Czerny. Oddział związku strzeleckiego w Strzemieszycach urządził w dniu 15 b. m., wycieczkę do Czerny. Wyjazd o godz. 6-ej rano. Bilety kolejowe z 50 proc. zniżką. Kto chce wziąć udział w wycieczce, winien przysięść na dworcu punktualnie. Wcześniejszych zapisów sekretarja związku nie przyjmuje.

Z Zawiercia.

(z) Prezydent Rzpłitej w powiecie za wierekim. Wczoraj o godz. 11.15 przejechał samochodem przez Siewierz i następnie przez Koziegłowy p. prezydent Rzpłitej w drodze z Wisły do Spawy.

(z) Lichwiarskie ceny za słońce pobierał właściciel sklepu rzeźniczego Jan Kruszel (G. Śląska 16). Został pociągnięty przez polię do odpowiedzialności.

(z) Nowa zniżka cen pieczywa i maki. Na odbytem onegdaj posiedzeniu komisji cennikowej ustalono nowe ceny maki i pieczywa, które przedstawiają się następująco: za 1 kg. maki żytniej 65 proc. — 37 gr., maki żytniej razowej 80 proc. — 26 gr., maki pszennej 63 proc. — 40 gr., chleba ptyłowego z maki żytniej 65 proc., w sprzędazy detalicznej — 36 gr., chleba razowego żytniego przemiału 80 proc. — 25 gr., bułek pszennych i chudek zwyczajnych z maki 65 proc. — 58 gr., chudek jajecznej — 75 gr.

(z) Zawody finałowe o mistrzostwo Zagłębia Dąbrowskiego między mistrzem 1-szej grupy, sosnowiecką „Unją“ i mistrzem 2-giej grupy, zawiercką „Wartą“ odbędą się dzisiaj o godz. 5 pop. na boisku w Będzinie.

(z) Z Mrzygłodu. W ub. niedzielę odbyło się zebranie obywateli mrzygłodzkich w remizie straży ogniowej, pod przewodnictwem miejscowego sołtysa Aleksandra Roha i przy udziale 120 obywateli. Na zebraniu tem między innymi postanowiono prosić wydział powiatowy o przystąpienie do dokonania budowy drogi bitej Mrzygłód — Myszków i zobowiązać się do udzielenia bezpłatnej pomocy w formie jednej dniówki.

Należy podkreślić konieczną potrzebę dokończenia tej drogi i można się spodziewać, że wydział powiatowy przychyli się do prośby obywateli mrzygłodzkich.

(z) Ze związku strzeleckiego. W związku z mającymi się odbyć w niedalekiej przyszłości wyborami do zarządu powiatowego związku strzeleckiego, w poszczególnych oddziałach wybrano już delegatów na walny zjazd. Zjazd budzi duże zaciekanie. Związek strzelecki bowiem jest na terenie powiatu zawierckiego jedyną organizacją, mającą piękne wyniki z zakresu prac w. f. i p. w. i wychowania obywatelskiego.

(z) Regulacja osady Poraj. W urzędzie gminy Poraj w obecności kierownika powiatowego zarządu drogowego, p. Solawy i inspektora samorządowego p. Stanisława Halanowina odbyła się konferencja, poświęcona sprawie regulacji osady Poraj.

Miejscowość Poraj, położona nad Wartą, wśród pięknych lasów, o wyjątkowo korzystnych warunkach zdrowotnych, ma zapewnioną przyszłość jako letnisko, z tych więc względów zwraca się baczną uwagę, aby przez regulację ulic i placów dać możność osadzie należytego zabudowania się.

Konferencja dała dobre wyniki, przyczem wnioski zostaną przedstawione na najbliższe posiedzenie rady gminnej.

(z) Kino dźwiękowe „Stella“ wyświetla od wczoraj polski film p. t. „O czym się nie myśli“ z Węgrzynem, Symon i Modzelewską.

O czym powinna wiedzieć dziewczyna przed ślubem?

DOWCIPNY KSIĘGARZ ZOSTAŁ UNIEWINNIONY PRZEZ SĄD.

Pewien księgarz budapeszteński znajdował się w ciężkich warunkach materialnych. Chcąc przetrwać jakoś kryzys, wpadł na świetny pomysł. Ogłosił on we wszystkich gazetach anons następującej treści:

„Co powinna wiedzieć młoda dziewczyna przed ślubem. Wszystkie to znajduje się szczegółowo wyluszczone w książce mego nakładu. Książka ta ze zrozumiałych względów nie może być sprzedawana w księgarni otwarcie, więc każdy, kto chce ją nabyć, niech prześle mi cztery pengi, a otrzyma książkę w pięknym opakowaniu do domu“.

W odpowiedzi na to posypały się liczne zgłoszenia. Przystano po 4 pengi (około 6 złotych) i oczekiwano odwrotną pocztą książki. Księgarz nie mógł nadać z wysyłką. W ciągu jednego tygodnia wysłano do

2 tysięcy egzemplarzy dziennie. Ale klientów czekało srogie rozczarowanie. W paczce nadchodziła cprawda odwrotną pocztą książka, ale nosiła tytuł:

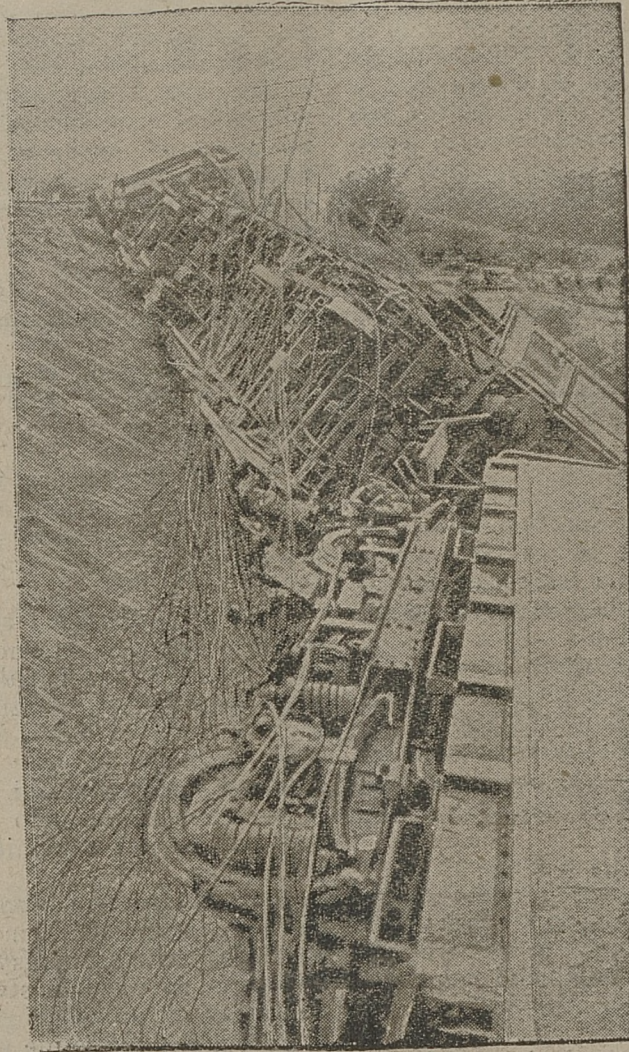
„Mała, leniwa i nie uczy się gotować“ — i była poprostu podręcznikiem kucharskim.

Księgarza zaskarżono do sądu o oszustwo. Ale sąd go uniewinnił

Sędzia powiedział:

— Jestem tego samego zdania, co pan. Bischl (tak brzmiało nazwisko księgarza). Najważniejszą rzeczą, o której powinna wiedzieć przed ślubem młoda dziewczyna jest, jak gotować. A to, że klienci spodziewali się czego innego, nie jest winą pana Bischla, tylko ich niezdrowych myśli.

KATASTROFA OLBRZYMA ANGIELSKIEGO.

Największy angielski samolot pasazerski „Hannibal“, lądował z powodu defektu motoru na nierównym gruncie w okolicy Tonbridge (Kent). Samolot zdruzgotany został doszczętnie, — pasażerowie w liczbie 18-tu wyszli bez szwanku dzięki nadzwyczajnej przytomności umysłu pilota.

ZAMACH HITLEROWCÓW NA POCIĄG POŚPIESZNY BAZYLEA — FRANKFURT — BERLIN.

Pod Jüteborg, Niemcy, skutkiem wybuchu dynamitowego, spowodowanego przez zamachowców, wykoleił się pociąg pośpieszny, przyczem ostatnie trzy wagony spadły z kilkumetrowego nasypu. Kilkadziesiąt pasażerów zostało rannych.

Nr. E. 760/31.

OBWIESZCZENIE

O SPRZEDAŻY Z LICYTACJI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Zawierciu II-go rewiru, mający swą kancelarię w Zawierciu, na zasadzie art 1030 U. P. C. obwieszcza, iż w dniu 28 sierpnia 1931 r. od godziny 10 w firmie Łazowskie Zakłady Ceramiczne Sp. Akc. w Łazach, to jest w miejscu przechowania przedmiotów odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację w I terminie ruchomości oszacowanych na 34.250 zł., a należących do Łaz. Zakł. Ceramicznych składających się z 55 tysięcy szt. cegły szam, 400 tonn cegły kanałowej i rurek dla hut oraz 2 szop na drewnianych słupach — na zniesienie na rzecz Pow. Kasy Chorych. Spis rzeczy i ich szacunek przejrzeć można w dniu i miejscu licytacji.

Komornik: ALEKSANDER KOSSEK.

POTRZEBNA mamka. Zgłaszać się Sosnowiec, Modrzejowska 6, Broner, II-gie piętro.

KOPALNIA Dolomitu Zagnańsk-Dolny w Zagnańsku poszukuje spółnika do produkcji przalonego dolomitu wraz z współpracą, zbył zapewniony. Bliższe informacje listownie.

POTRZEBNY fryzjer męsko - damski lub ondulatorka. Grodziec, Narutowicza 9, Józef Zarebski, Zakład fryzjerski.

ZARZĄD związku podoficerów rezerwy w Czeladzi, poszukuje kierownika biura rozklejań, pierwszeństwo mają podoficerowie rezerwy, o posadę tę mogą się ubiegać i panie. Oferty do dnia 14 sierpnia do lokalu związku Czeladź, Rynek.

LOKALE

DO wynajęcia magazyn murowany 10 mtr. długości na dobrych warunkach. Sosnowiec, 1 Maja 2.

MIESZKANIE pojedyncze z meblami do sprzedania. Wiadomość w administracji „Expresu“.

MIESZKANIE w śródmieściu Dąbrowy 2 pokoje z kuchnią, może być z łazienką, wygodka i telefonem do umowy. Wiadomość „Expres“.

Kupno i sprzedaż

APTECZNY skład, ładnie urządzone, punkt pierwszorzędny w Zagłębiu sprzedam. Oferty pod „Okazja“ „Expres Zagłębia“ Sosnowiec.

MEBLE różne sprzedam okazjnie. Wiadomość w sklepie galanteryjnym Molicki naprzeciw dworca w Sosnowcu.

DOM do sprzedania. Wiadomość Małobądź 106.

PIEKNE pomidory bardzo tanio do sprzedania. Sosnowiec, Legionów 3.

DO sprzedania dwa łóżka dębowe i szafa duża rozbita. Czeladź, ul. Bytomska, Skład Wódek.

MAM dom do sprzedania nowy murowany, 4 ubikacje bardzo tanio z powodu wyjazdu. Wiadomość na miejscu: Kolonia Niepiekło obok kopalni „Mars“ Nr. 1. Antoni Brajer.

BUDKA składająca się z dwóch ubikacji obmurowanych, nadających się na sklep lub mieszkanie, zaraz do sprzedania lub wynajęcia, bardzo tanio. Wiadomość administracja „Expresu“ Dąbrowa.

W śródmieściu Wolgromia do sprzedania dom z wolnymi ubikacjami, ogród, pole i łąka wraz za 9 tysięcy złotych. Wiadomość Dąbrowa „Expres“.

DO sprzedania sklep rzeźniczy wraz z urządzeniem. Wiadomość w administracji.

Zgubione dokumenty.

BEREK Rotsztajn zgubił książkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

KARWAT Antoni zgubił książeczkę Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

POCZĘTY Józef zgubił legitymację bezrobocia wydaną w Strzemieszycach

MAZUREK Stanisław zgubił dowód osobisty wydany przez gminę Chocznią, książkę wojskową wyd. przez PKU, Miechów i firmową legitymację. Łaskawy znalazca raczy zwrócić za wynagrodzeniem. Strzemieszyce, Warszawska, Lorenc (piwiarnia).

ZGUBIŁEM kartę rzemieślniczą na imię Marjana Markiewicza, wydaną przez starostwo jędrzejowskie, którą unieważniam

SKRADZIONO dowód osobisty wydany przez Starostwo Będzińskie oraz książeczkę wojskową wydaną przez K. U. Sosnowiec na imię Rubin

BARAN Bolesław zgubił dowód osobisty i kartę rejestracyjną wydane w Będzinie.

KUREK Józef zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec.

RÓŻNE

LIKWIDUJĄCY się Sosnowiecki Lombard Prywatny wzywa zainteresowanych do wykupna zastawów najpóźniej do 2 września 1931 r., licytacja niewykupionych 7 września 1931 r. i dnie następane.

NINIEJSZYM ostrzegam kupujących przed nabywaniem placów na posesji nr. 181/267 w Strzemieszycach, gdyż ta posesja jeszcze niewymierzona, a granice wytknięte niewłaściwie zajęły moją posesję. Sprawę kieruję na drogę sądową. Borowski, Warszawa, ul. Zakroczyńska nr. 19.

DNIA 4 sierpnia 1931 roku skradziono paszport zagraniczny za Nr. 2597 z dnia 22 września 1930 roku, wydany przez Starostwo Będzińskie na nazwisko

TANIE obiady od 60 gr. o każdej porze, poleca kawiarnia „KraKowianka“ Dąbrowa, 3-go Maja 7.

ZA długi żony mojej Marji Siewierskiej nie odpowiadam. Walenty Siewierski, Zawiercie domy „Blich“.

Zycie gospodracze.

GIELDA.

Warszawa, 11. 8.

Warszawa dol. 9.01
Nowy Jork 8.925
Paryż 34.99
Wiedeń 125.50
Praga 26.74
Włochy 46.45
Szwajcjarja 174.23
Holandia 359.95
Dol. War. pr. obrt. 9.01

Tendencja niejednoznaczna.

AKCJE.

Warszawa, 11. 8.

Bank Polski 114.00
Lilpop 13.75

Tendencja mocniejsza.

4 proc. Poż. Inwest. 82.50
5 proc. Poż. Konwer. 44.25

GIELDA ZBOŻOWA.

Poznań, z dn. 11. 8.

Żyto 19.25 — 19.75
Mąka żytnia 31.50 — 32.50
Otręby żytnie 12.50 — 13.25
Reszta notowań bez zmiany.
Usposobienie spokojne.

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie Gorzkie Ziola“ (z marką Kogut) są stosowane przy chorobach żołądka, kiszki, obstrukcji i kamieni żółciowych.

„Szwajcarskie Gorzkie Ziola“ są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.

DRÓBNE OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

ZAPISY na Dienne i Wieczorowe Koedukacyjne Kursy **HANDLOWE** M. Kołaczkowskiego

w Będzinie, ul. Sączewska 25, przyjmują Sekretariat od 17 sierpnia w godz. 9 — 19. Zniżki tramwajowe. Prospekty bezpłatnie.

POSADY I PRACE.

SUBJEKT fryzjerski na wypomóżkę potrzebny. Weisblat, Sosnowiec, Długa.

POTRZEBNY pomocnik fryzjerski. Sosnowiec, Rybna 6.

STAŁA Egzystencja. Gen. zastępcy i inteligentne Panie i Panowie mogą się zgłosić na zastępców. Dąbrowa Górnicza, Hotel Krakowski, ul. Okrzei, środa godz. 10 — 14. Kaucja wymagana.

POTRZEBNA dziewczynka do roznoszenia gazet. Zgłaszać się do filii „Expresu Zagłębia“ Czeladź, Rynek 8.

Wydawca: Helena Monsiorska.

Druk „Expres Zagłębia“ Sosnowiec, ul. Teatralna 1, tel. 4-94.